

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра правоохоронної діяльності

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СИСТЕМА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Правоохоронна діяльність

Спеціальність К9 Правоохоронна діяльність

Галузь знань К Безпека та оборона

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Система правоохоронних органів України
Викладач (-і)	Башурин Наталія Ярославівна, доктор філософії за спеціальністю 081 Право, доцент кафедри трудового, екологічного та аграрного права
Контактний телефон викладача	Башурин Наталія Ярославівна (0342) 596178
Е-mail викладача	Башурин Наталія Ярославівна natalia.bashuryn@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/ При вивченні навчальної дисципліни можуть використовуватися можливості платформ Google Classroom, Google Meet, Zoom та ін.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kpd.pnu.edu.ua/hrafik-individualnoi-roboty-z-studentamy/ . Також можливі консультації шляхом листування через корпоративну електронну пошту
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Предметом вивчення навчальної дисципліни є чинне законодавство, яке регулює порядок організації та діяльності правоохоронних органів України, їх структуру та напрями діяльності.</p> <p>Міждисциплінарні зв'язки: Навчальна дисципліна «Система правоохоронних органів України» має тісний зв'язок з такими навчальними дисциплінами як «Правоохоронна функція держави: теоретико-правові підходи», «Конституційно-правові засоби забезпечення публічної безпеки та правопорядку», «Етика та психологія правоохоронної діяльності», «Правоохоронні інформаційні системи», «Адміністративно-юрисдикційна діяльність правоохоронних органів».</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Змістовий модуль 1 «Загальна характеристика судової, правоохоронної та правозахисної діяльності». 2. Змістовий модуль 2 «Правоохоронні органи України». 	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета навчальної дисципліни «Система правоохоронних органів України» – виробити в студентів загальне розуміння сутності судової та правоохоронної, правозахисної діяльності, допомогти їм ґрунтовніше засвоїти галузеві юридичні дисципліни при вивченні діяльності правоохоронних органів щодо застосування права, забезпечення законності і правопорядку в Україні.</p> <p>Основними цілями навчальної дисципліни «Система правоохоронних органів України» є ознайомити студентів з необхідними джерелами права; сприяти глибокому засвоєнню нормативних актів, прищепити вміння працювати з ними; ознайомити з принципами організації системи правоохоронних органів в Україні та їх діяльності; дати чітке уявлення про сутність і зміст правоохоронної діяльності.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях</p> <p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності</p> <p>ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово</p> <p>ЗК4. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології</p> <p>ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями</p> <p>ЗК6. Усвідомлення рівних можливостей та тендерних проблем</p>	

ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації

ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення

ЗК9. Здатність працювати в команді

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

Спеціальні компетентності:

СК1. Усвідомлення функцій держави у сфері правоохоронної діяльності, способів та механізмів реалізації цих функцій

СК2. Здатність здійснювати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері правоохоронної діяльності

СК3. Здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел

СК5. Здатність визначати придатні для юридичного аналізу факти, систематизувати одержані результати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формулювати аргументовані висновки та рекомендації

СК6. Здатність у межах своєї компетенції забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особи та суспільства, протидіяти нелегальній (незаконній) міграції, тероризму та торгівлі людьми, незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів

СК7. Здатність у межах своєї компетенції ефективно забезпечувати публічну (громадську) безпеку та порядок, у тому числі під час масових правопорушень, запобігати та протидіяти домашньому насильству

СК9. Здатність надавати правоохоронні послуги

СК10. Здатність до аналізу та оцінки причин, умов та факторів, що впливають на вчинення кримінальних та адміністративних правопорушень

СК11. Здатність визначати особу правопорушника, аналізувати кількісні та якісні показники злочинності

СК12. Здатність забезпечувати відповідно до посадових обов'язків охорону об'єктів державної власності, державну охорону органів державної влади України та безпеку взятих під захист осіб, охорону фізичних осіб та об'єктів приватної і комунальної власності

СК15. Здатність здійснювати контроль за дотриманням фізичними та юридичними особами спеціальних правил та порядку зберігання і використання зброї, спеціальних засобів індивідуального захисту та активної оборони, боєприпасів, вибухових речовин і матеріалів, інших предметів, матеріалів і речовин, на які поширюється дозвільна система

СК16. Здатність забезпечувати кібербезпеку, економічну та інформаційну безпеку держави, об'єктів критичної інфраструктури

СК18. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення кримінальних та адміністративних правопорушень, усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення правопорушення

СК19. Здатність здійснювати взаємодію з іншими суб'єктами сектору безпеки і оборони, у тому числі при усуненні потенційних та реальних загроз державному суверенітету та територіальній цілісності держави

Результати навчання:

PH1. Розуміти історичний, соціальний, економічний, технологічний і культурний контексти розвитку правоохоронної діяльності.

PH7. Взаємодіяти із суб'єктами забезпечення публічної (громадської) безпеки і порядку, а також здійснювати комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності.

PH11. Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

PH15. Працювати самостійно та в команді при виконанні службових (посадових) обов'язків та під час розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері правоохоронної діяльності.

PH18. Застосовувати вогнепальну зброю та спеціальні засоби (штатне та бойове озброєння), фізичну силу; інформаційні системи та технології, технології захисту даних, методи обробки, накопичення та аналізу інформації, інформаційно-аналітичні системи, бази даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні), криміналістичні та оперативно-технічні засоби, безпілотну авіацію, іншу спеціальну та військову техніку і спорядження.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибіркового
1	262 Правоохоронна діяльність	1	Нормативний

Тематика курсу

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.

Модуль I. Загальна характеристика судової, правоохоронної та правозахисної діяльності

Тема № 1. Предмет та система дисципліни «Система правоохоронних органів України»	2	2	6
Тема 2. Поняття і загальна характеристика судової, правоохоронної та правозахисної діяльності	2	2	6
Тема 3. Судова влада і судова система України	2	2	6

Модуль II. Правоохоронні органи України

Тема 4. Прокуратура України	2	2	6
Тема 5. Антикорупційні органи України	2	2	6
Тема 6. Система органів Міністерства внутрішніх справ України	1	2	7
Тема 7. Служба безпеки України	1	2	7
Тема 8. Митні органи та податкові органи України	-	2	8
Тема 9. Органи досудового розслідування та оперативно-розшукової діяльності. Державне бюро розслідувань.	-	2	8
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання	Визначається Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного
-----------------------------	---

курсу	університету імені Василя Стефаника, введеним в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309. https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf , а також Методичними рекомендаціями до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті (далі - МРПОУ), затвердженими Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол №13 від 27 червня 2024 року) https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf
Вимоги до письмової роботи	Передбачається виконання 2 письмових модульних контрольних робіт (одна з них виконується на 8-му, а друга – на останньому семінарському занятті) (абз.1 пп. 3.1.3.1 МРПОУ). Зміст питань, форма та структура завдань визначається викладачами, що проводять семінарські заняття за погодженням з керівником навчальної дисципліни та затверджується на засіданні відповідної кафедри (пп. 3.1.3.2 МРПОУ). На першу письмову модульну контрольну роботу виносяться 2 описових завдання, кожне з яких оцінюється по 5 балів, одне схематичне завдання, яке оцінюється в 3 бали, 2 тестових запитань, які оцінюються по 1 балу і одна задача, яка оцінюється в 5 балів. На другу письмову модульну контрольну роботу виносяться 2 описових завдання, кожне з яких оцінюється по 5 балів, одне схематичне завдання, яке оцінюється в 3 бали, 2 тестових запитань, які оцінюються по 1 балу і одна задача, яка оцінюється в 5 балів. Максимальна кількість балів за кожну письмову модульну контрольну роботу – 20 (пп. 2.4.2.2 МРПОУ).
Семінарські заняття	Завдання для семінарських занять визначені у методичних вказівках, що розміщені на сайті кафедри https://kpd.pnu.edu.ua/denna-forma-2/ , а також в системі дистанційного навчання. Максимальна кількість балів за семінарські заняття – 25 (пп. 2.4.2.1 МРПОУ).
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент допускається до підсумкового контролю за умови виконання всіх видів робіт, передбачених навчальною програмою. Наявність хоча б одного пропущеного і невідпрацьованого семінарського заняття є підставою для недопуску (пп. 3.2.2 МРПОУ). Здобувач не допускається підсумкового контролю, якщо впродовж семестру він набрав за всі види робіт менше 25 балів (пп. 3.2.3 МРПОУ).
Підсумковий контроль	Екзамен. Варіанти завдань на екзамен, бали за їх виконання, критерії оцінювання розробляються керівником навчальної дисципліни та затверджуються на засіданні відповідної кафедри (пп. 3.2.5.1 МРПОУ). Підсумковий бал складається з суми підсумкового балу за семінарські заняття (максимально 25 балів), балу за письмові модульні контрольні роботи (максимально 20 балів), балу за самостійну роботу (максимально 5 балів, пп. 2.4.2.3 МРПОУ) та балу за екзамен (максимально 50 балів) (пп. 2.4.1-2.4.2 МРПОУ). Бал за індивідуальну роботу та/або участь у науковій роботі (максимально 10 балів) є додатковим балом, який додається до підсумкового семестрового балу (пп. 2.4.2.4-2.4.2.6 МРПОУ). Підсумковий бал становить максимального 100 балів.
7. Політика навчальної дисципліни	
Письмові роботи:	

Зміст питань, форма та структура завдань та інструкції щодо виконання обов'язкових (письмових модульних контрольних робіт) та додаткових (письмових завдань за питаннями самостійного опрацювання, письмових експрес-опитувань тощо) письмових робіт визначаються викладачем, що проводить семінарські заняття, за погодженням з викладачем, що проводить лекційні заняття (Розділ 3 МРПОУ). За бажанням (для отримання додаткових балів) студенти можуть виконувати індивідуальні завдання (пп. 3.1.4.1-3.1.4.3 МРПОУ). Види індивідуальних завдань та інструкції щодо їх виконання знаходяться на кафедрі та на сайті кафедри <https://kpd.pnu.edu.ua/denna-forma-2/>.

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, визначених Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>, усвідомлюючи наслідки порушення. Реагування на порушення академічної доброчесності здійснюється відповідно до встановлених процедур https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/05/pr.01.1.1-08_2024-protsedura_8_universytet.pdf.

Відвідування занять:

Очікується, що всі студенти відвідають лекції і семінарські заняття. Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття (абз. 1. пп. 3.1.2 МРПОУ). За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (абз. 2. пп. 3.1.2 МРПОУ).

Неформальна освіта:

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultat-iv-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasyilia-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

1. Організація судових та правоохоронних органів : підручник / І. Є. Марочкін, Л. М. Москвич, М. П. Каркач та ін. ; за ред. І. Є. Марочкіна. Х.: Право, 2014. 448 с.
2. Судові та правоохоронні органи (у схемах і таблицях) : навчальний посібник / М. М. Бурбика, М. С. Уткіна. Суми : Сумський державний університет, 2016. 123 с.
3. Бублик Н.С. Коспект лекцій з навальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи України». Дніпро. 2019 рік. 172 с.
4. Коросташова І.М. Судові та правоохоронні органи України (питання класифікації). Правова позиція. 2021. №3 (32). С. 47-52.
5. Голодник Ю.А. Загальна характеристика системи правоохоронних органів України. Прикарпатський юридичний вісник. 2023. Випуск 3 (50). С. 39-43.
6. Матвеевський О.В., Ярова Л.В. Організація судових і правоохоронних органів України. Курс лекцій. К.: Фенікс, 2020. 376 с.
7. Судові, правоохоронні, контрольно-наглядові та правозахисні органи України : підручник / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. С. М. Гусарова ; [С. М. Гусаров, О. Ю. Салманова, А. Т. Комзюк та ін.]. Харків, 2020. 508 с.
8. Судові системи та правоохоронні органи в сучасних правових системах світу: типологія та характеристика правових систем; типологія та характеристика судових

систем; типологія та характеристика правоохоронних органів; порівняльний аналіз // Під заг. ред. Сопільника Л. І. Київ. ВД «Професіонал», 2023. 636 с.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках:

1. Башурин Н.Я. Система правоохоронних органів України. Методичні вказівки для підготовки до семінарських (практичних) занять здобувачів вищої освіти 1 курсу ОР «Бакалавр» денної та заочної форм навчання. Івано-Франківськ. Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. 2024 р. 54 с.

Викладач

Наталія БАШУРИН